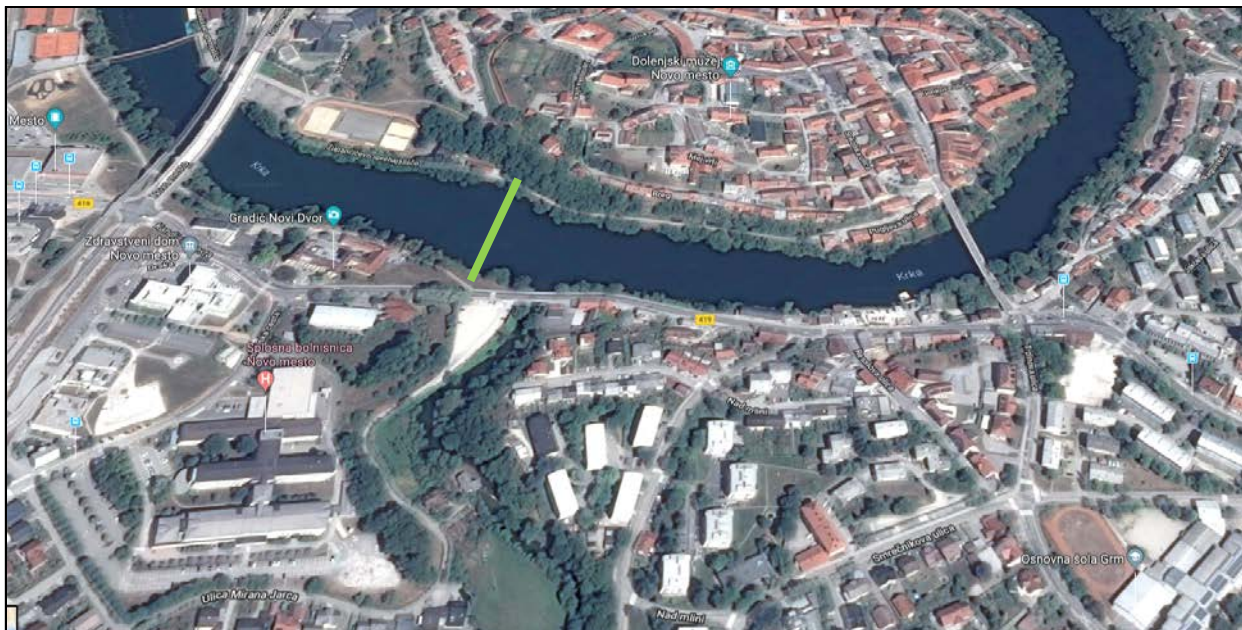

PROJEKTNI, ENOSTOPENJSKI NATEČAJ

BRV IN KOLESARSKA POT – LOKA - KANDIJA

Natečajna naloga

NAROČNIK:

MESTNA OBČINA NOVO MESTO

Seidlova cesta 1, Novo mesto

RAZPISOVALEC:

MESTNA OBČINA NOVO MESTO

PROJEKTNO NALOGO PRIPRAVILA:

Viktorija TEKSTOR, Mestna občina Novo mesto, Urad za prostor in razvoj, OOP

Novo mesto, julij 2018

PREDGOVOR

Spoštovane natečajnice, cenjeni natečajniki.

V Mestni občini Novo mesto smo v lanskem letu sprejeli Celostno prometno strategijo naše občine. Analiza splošnega stanja prometa, ki smo jo opravili v procesu priprave tega dokumenta, kaže, da je priložnosti za napredek še dovolj. Želimo si razvoja prometne infrastrukture po načelih trajnostne mobilnosti, kot so zmanjšanje motornega prometa, izboljšanje sistema javnega prevoza in zagotavljanje varnih poti za pešce in kolesarje. Slednje so poleg kakovosti bivanja v analizi posebej izpostavili tudi občani.

V zadnjem času smo se na Mestni občini Novo mesto načrtno usmerili v prostorsko urejanje kolesarskih stez in pešpoti, povezovanju obstoječih v zaključene, funkcionalne celote in navezovanju teh povezav na mestne zelene površine in okoliške, obmestne kraje.

Del teh načrtov je tudi brv čez reko Krko, ki bo v bližini izliva potoka Težka voda povezala območje Kandije z ožjim delom mestnega jedra in športno rekreacijskim parkom Loka. Še bolj pa je pomembna povezava zalednega, šmihelskega dela mesta, ki z načrtovano pešpotjo ob Težki vodi daje širši smiselni okvir načrtane lokacije brvi. Premostitev reke Krke za pešce in kolesarje ob izlivu Težke vode je z občinskim prostorskim načrtom predvidena že od leta 2009, izvedba javnega natečaja pa je naslednji vidnejši korak k uresničitvi zastavljenih ciljev. Verjamem, da bomo z izvedbo natečaja dobili strokovne rešitve, ki bodo omogočile trdne temelje za izvedbo projekta.

Gregor MACEDONI,

župan Mestne občine Novo mesto

Novo mesto, maj 2018

KAZALO VSEBINE NATEČAJNE NALOGE

B.1 CILJI NATEČAJA	4
B.1.0 UVOD	4
B.1.1 NAMEN IN CILJ NATEČAJA	4
B.1.2 PREDMET NATEČAJA	4
B.1.3 NATEČAJNO OBMOČJE	5
B.2 IZHODIŠČA IN USMERITVE	6
B.2.1 ZNAČILNOSTI NATEČAJNEGA OBMOČJA	6
B.2.1.1 LEGA OBMOČJA	
B.2.1.2 ZGODOVINSKI RAZVOJ	
B.2.1.2 KRAJINSKE ZNAČILNOSTI OBMOČJA	
B.2.1.3 OMREŽJE GOSPODARSKE JAVNE INFRASTRUKTURE	
B.2.1.4 LASTNIŠVO	
B.2.1.5 PODATKI O HIDROLOŠKIH GEOMEHANSKIH IN SEIZMIČNIH LASTNOSTIH LOKACIJE	
- Geološke in hidrogeološke značilnosti lokacije	
- Hidrološke značilnosti lokacije	
B.2.2 PODATKI O PROSTORSKEM AKTU, POGOJIH NOSILCEV UREJANJA PROSTORA IN STROKOVNIH PODLAGAH	19
B.2.2.1 VELJAVNI PROSTORSKI AKTI	
- Občinski prostorski načrt Mestne občine Novo mesto	
- Ureditveni načrt za Zdravstveni kompleks Novo mesto	
- Spremembe in dopolnitve Ureditvenega načrta Novi trg v Novem mestu	
B.2.2.2 POGOJI IN USMERITVE NOSILCEV UREJANJA PROSTORA	
B.2.2.3 STROKOVNE PODLAGE	
- Idejna zasnova za ureditev parkirišč in zelenega pasu ob izlivu Težke vode v reko Krko v Novem mestu	
- Idejna zasnova za čolnarno ob Župančičevem sprehajališču	
B.2.3 USMERITVE ZA ARHITEKTURNO – KONSTRUKCIJSKO ZASNOVO BRVI IN KRAJINSKO UREDITEV NA OBEH BREGOVH	24
B.2.3.1 SPLOŠNE USMERITVE ZA NAČRTOVANJE	
B.2.3.2 IZHODIŠČA ZA NAČRTOVANJE BRVI IN KOLESARSKE POTI	
- Umeščanje brvi	
- Programska zasnova brvi	
- Oblikovna zasnova brvi	
B.2.3.3 IZHODIŠČA ZA UREDITEV ZELENH OBVODNIH POVRŠIN	
B.2.3.4 IZHODIŠČA ZA ZASNOVO URBANE OPREME	
B.2.3.5 IZHODIŠČA ZA ZASNOVO KOMUNALNE IN ENERGETSKE INFRASTRUKTURE	
B.2.3.6 NAVEDBA VAROVANJ, NOSILCEV UREJANJA PROSTORA IN POVZETEK NAJPOMEMBNEJŠIH POGOJEV	
- Varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	
- Varstvo narave	
- Varstvo kulturne dediščine	
B.2.4 POVZETEK	32
B.2.5 ETAPNOST	33
B.2.6 VREDNOST INVESTICIJE	33
C NATEČAJNE PODLOGE – navedba	33
D NATEČAJNE PRILOGE – navedba	33

B.1 CILJI NATEČAJA

B.1.0 UVOD

V Novem mestu zasledujemo cilj po zadovoljitvi potreb vseh ljudi glede mobilnosti in obenem zmanjšanju prometa, zato prometne ureditve načrtujemo po načelih trajnostne mobilnosti. Zgrajenih je bilo okrog 20 km kolesarskih stez, ki pa še niso sklenjene v zaključene funkcionalne celote. Pomanjkanje kolesarskih stez je pereče na vseh mestnih vpadnicah in cestah, ki povezujejo stanovanjske soseske z območji šol in različnimi zaposlitvenimi, upravnimi in trgovskimi središči. Glavne prometnice so opremljene s pločniki, medtem ko so ob sekundarnih cestah površine za pešce pomanjkljive. Tudi mestne zelene površine niso dovolj povezane s peš potmi. Zaradi vsestranskih prednosti in koristi pešačenja ter kolesarjenja je potrebno izboljšati mrežo kolesarskih stez in poti ter povečati površine za pešce. Treba je celovito urejati sprehajalne poti, predvsem ob obrežju reke Krke in njenih pritokov, ter omogočiti večjo povezanost obeh bregov reke Krke.

Reka Krka zelo zaznamuje podobo Novega mesta in širše regije. V preteklosti so imeli Novomeščani drugačen odnos do obrečnega prostora - ob reki so bila kopališča, čolnarne in poti, danes pa njen razvojni potencial ni dovolj izkoriščen. Pomen reke Krke v življenju Novomeščanov je predvsem odvisen od možnosti uporabe rečnega nabrežja ter dostopnosti do le-tega.

V sklopu aktivnosti za izboljšanje kolesarskih in peš povezav na območju Novega mesta je med ostalim predvidena tudi gradnja brvi za pešce in kolesarje preko reke Krke na Loki. Izvedba brvi je povezana tudi s projektom oživljanja mestnega jedra, v sklopu katerega se načrtuje ureditev parkirišča na severovzhodnem robu zdravstvenega kompleksa, ob izlivu potoka Težka voda v reko Krko, ki je sedaj slabo urejeno in v makadamski izvedbi.

B.1.1 NAMEN IN CILJ NATEČAJA

Namen natečaja je pridobitev strokovno najustreznejše arhitekturno, konstrukcijsko in krajinsko – arhitekturne rešitve za brv za pešce in kolesarje preko reke Krke v Kandiji, na lokaciji ob izlivu Težke vode v Krko ter oba bregova na njenem izteku in pridobitev projektanta za izdelavo projektne dokumentacije za načrtovan poseg.

Cilj: Brv naj predstavlja eno od točk za povezovanje starega mestnega jedra, Kandije, Drske in zaledja na način, da bo pripomogla k obogatitvi turistične in športno-rekreacijske dejavnosti ter k dvigu kvalitete bivanja v ožjem in širšem prostoru mesta.

B.1.2 PREDMET NATEČAJA

Predmet natečaja je oblikovno konstrukcijska rešitev z oceno vrednosti investicije premostitvenega objekta za pešce in kolesarje čez reko Krko, ki vključuje naslednje prostorske sklope:

- brv z oporniki,
- krajinsko ureditev ob izteku brvi z navezavo na obstoječe sprehajalne poti na obeh bregovih,
- navezavo brvi na državno cesto (Kandijsko cesto) na desnem bregu ter na gospodarsko javno infrastrukturo,
- postavitev urbane opreme na natečajnem območju.

Natečajna rešitev naj upošteva veljavne standarde in normative, projektne pogoje pristojnih nosilcev urejanja prostora in tehnične izsledke in podatke izdelanih elaboratov, zbranih v D NATEČAJNE PRILOGE.

Slika 1: Prikaz lokacije predvidene brvi za kolesarje in pešce Loka-Kandija na DOF-u.

B.1.3 NATEČAJNO OBMOČJE

Območje z načrtovano lokacijo brvi za pešce in kolesarje se nahaja južno od Kapiteljskega hriba (staro mestno jedro), na relaciji med Šmihelskim in Kandijskim mostom. Brv se bo na desnem bregu reke Krke v bližini izliva potoka Težka voda s peš in kolesarsko potjo navezovala na Julijino sprehajališče in Kandijsko cesto, na levem bregu pa na obstoječo pešpot Župančičevo sprehajališče. Ta se bo na celotni dolžini ustrezno opremila tudi kot kolesarska pot.

Slika 2: Prikaz okvirnega natečajnega območja (rdeča črta) in z OPN MONM predvidene lokacije brvi Loka-Kandija (rumena črtkana črta) na DOF-u.

B.2 IZHODIŠČA IN USMERITVE

B.2.1 ZNAČILNOSTI NATEČAJNEGA OBMOČJA

B.2.1.1 LEGA OBMOČJA

Na severovzhodnem delu (levi breg) prostor definira strma skalnata brežina z naklonom okoli 45°, na kateri se nahaja slikovita srednjeveška zazidava - Breg, pod njim poteka Župančičevo sprehajališče.

Na severozahodnem delu (levi breg) se začne deloma zaprto območje športnih površin na Loki¹; najprej z dvema stavbama (Dom športov² in objekt KPA³) ki se programsko navezuje na rekreacijske in športne aktivnosti, v nadaljevanju pa so tekaška steza, igrišča za odbojko na mivki, mali nogomet in rokomet, zunanje fitnes naprave....

Na južnem delu (desni breg) območje omejuje Kandijska cesta, ki ima status regionalne ceste II. reda. Jugozahodni del lokacije zaznamuje park pred dvorcem Neuhoj s statusom vrtnoarhitekturne dediščine. Pod njim ob reki Krki poteka Julijino sprehajališče, ki obravnavani

¹ Največji uporabniki rekreacijskega parka Loka so Moški odbojarski klub Krka in Ženski odbojarski klub Novo mesto. Poleti na igriščih potekajo različna državna in mednarodna tekmovanja v odbojki na mivki, v ženski in moški kategoriji. Odbojarska igrišča lahko uporabljajo otroci in mladi ne glede na to, ali so člani navedenih društev ali ne.

² Dom športov na Loki (Slika 27) je namenjen predvsem športnim, a tudi drugih društvom. Njegove prostore uporabljajo KK Krka - Telekom, Smučarsko društvo Krka Rog, ŽOK Novo mesto, svojo dejavnost tukaj izvaja tudi Društvo tabornikov RGT. V letu 2018 je načrtovana preureditev pritličja tega objekta začasne prostore za izvajanje programov in krajših projektov mladinska društva.

³ Objekt za svoje delovanje uporablja Klub za podvodne aktivnosti – več na str. 22 in 23.

prostor navezuje na športni center Portoval. Prometna Kandijska cesta ponuja pešcem in kolesarjem precej ozek in degradiran prostor.

Slika 3: Pogled na lokacijo brvi iz Šmihelskega mosta. (V natečajnih podlogah C.5). Foto: Peter F. Žunič

Slika 4: Pogled na lokacijo brvi iz smeri Kandijskega mosta. Vir: http://kraj.eu/slovenija/novo_mesto_breg/photos/slo.

Slika 5: Pogled na levi breg; Župančičevo sprehajališče, Dom športov, objekt KPA ter Kapitelj o v ozadju. Foto: Peter F. Žunič

Slika 6: Pogled na lokacijo brvi s Kandijske ceste. Foto: Peter F. Žunič

B.2.1.2 ZGODOVINSKI RAZVOJ

Novo mesto je v preteklosti bolj kot danes znalo živeti s svojo reko. Topografija obrečnega prostora je mestu nudila varnost in zaščito ter omogočala transport. Z ustanovitvijo Novega mesta leta 1365 se je promet z današnjega Broda preusmeril v novoustanovljeno mesto preko starega mostu čez Krko na koncu Pugljeve (ki je kasneje povezoval nabrežje starega mestnega jedra s Kandijo). Tistega leta je v ustanovnem privilegiju dobilo pravico prisilne⁴ ceste za ves promet z Ogrske na Kranjsko.

Ob Krki so bila mestoma urejena kopališča, čolnarne, sprehajalne poti, manjše ureditve in dostopi, ki so povezovali obrečne objekte z rečnim ambientom. Mesto je bilo neločljivo povezano z vodo, ki je prispevala k njegovi ustanovitvi in nadaljnjemu razvoju.

Poleg značilnega okljuka reke Krke mestno podobo zaznamuje Breg, ki s svojo izredno izpostavljeno lego na obrobju mestnega jedra predstavlja eno najslikovitejših znamenitosti mesta. To je strnjen niz stanovanjskih stavb, nastalih na mestu porušenega srednjeveškega mestnega obzidja

V neposredni bližini načrtovane brvi stoji dvorec Neuhoof (sinonom Mostek ali Pred malim mostkom; EŠD 10839). Svojo zunanjo podobo je dobil sredi 18. stoletja. Na portalu dvorca Neuhoof je sicer zapisana letnica 1629, ki pa najverjetneje označuje letnico postavitve prvotne stavbe. Neuhoof je znan potem, da je v njem zadnjih 14 let preživela velika Prešernova ljubezen Primicova Julija (por. pl. Scheuchenstuel), ki je tu umrla leta 1864. Leta 1893 je Neuhoof kupil samostan usmiljenih bratov iz Gradca. Na njegovi zadnji strani so prizidali objekt, ki je bistveno večji od osnovne stavbe ter v njem uredili v bolnišnico, ki so jo odprli leta 1894. Red je izkoriščal bližino reke - ob rečni tok so postavili kopališče, perišče, črpalko in čolnarno. Okoli leta 1897 so za svoje potrebe zgradili ograjeno plavajoče kopališče, na sodih in z verigami pritrjeno na breg. Leta 1927 so zgradili 6 m dolgo in 5,5 m široko zaprto uto, ki je bila povezana z bregom z leseno brvjo. Uporabljali so jo za kopališče, dokler so bili upravniki "moške" bolnišnice. Dvorec, ki danes ne hrani več nobenega spomina na Julijo, je del zgradbe internega oddelka Splošne bolnišnice v Novem mestu.

Slika 7: Razglednica okoli leta 1900. Vir: Strokovne podlage varstva kulturne dediščine k UN Zdravstveni kompleks Novo mesto; ZVKDS OE NM

⁴ Po dekretu Rudolfa H. so morali trgovci potovati skozi in ne mimo mesta ter robo ponuditi v prodajo meščanom in obratno. Vir: Miha Kosi: Potujoči srednji vek, Ljubljana, Založba ZRC, 1998, str. 232.

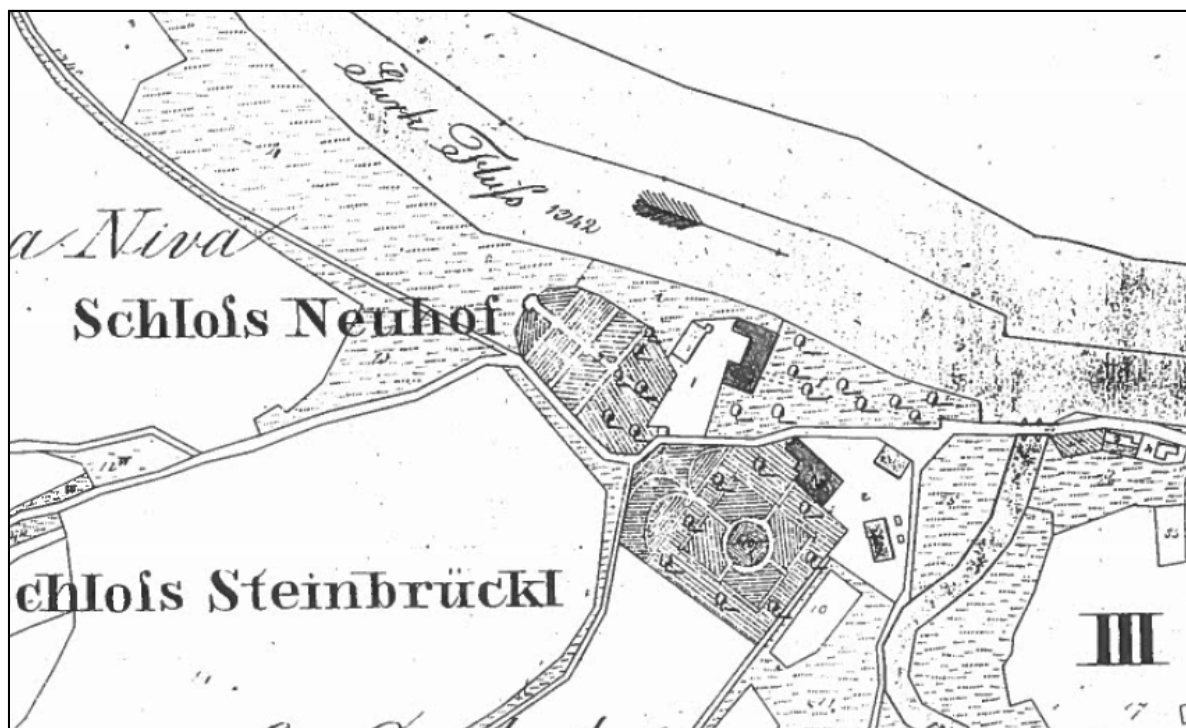
Slika 8: Julijino sprehajališče ob reki Krki ter pogled na dvorec Mostek danes

Gradič Kamen (EŠD 10838), enonadstropna stavba pravokotnega tlorisa s kamnitim portalom s kronogramom, stoji na levi strani Kandijske ceste. Gradič so v 17. stoletju sezidali baroni Galli. Vrt, ki ga omejuje kamniti podporni zid, je v osnovi iz 19. stoletja. Med lastniki Kamna je kar nekaj pomembnih oseb: pisec in zdravnik J.B. Ganser (1662); pravnik, politik in zgodovinar F.A. Plezhofer (ok. 1700); pravnik in narodnjak dr. Jožef Rozina (ok. 1900) ter politik in zgodovinar dr. Fran Šuklje. Po letu 1945 je bil prezidan v oddelek za pljučne bolezni novomeške bolnišnice.

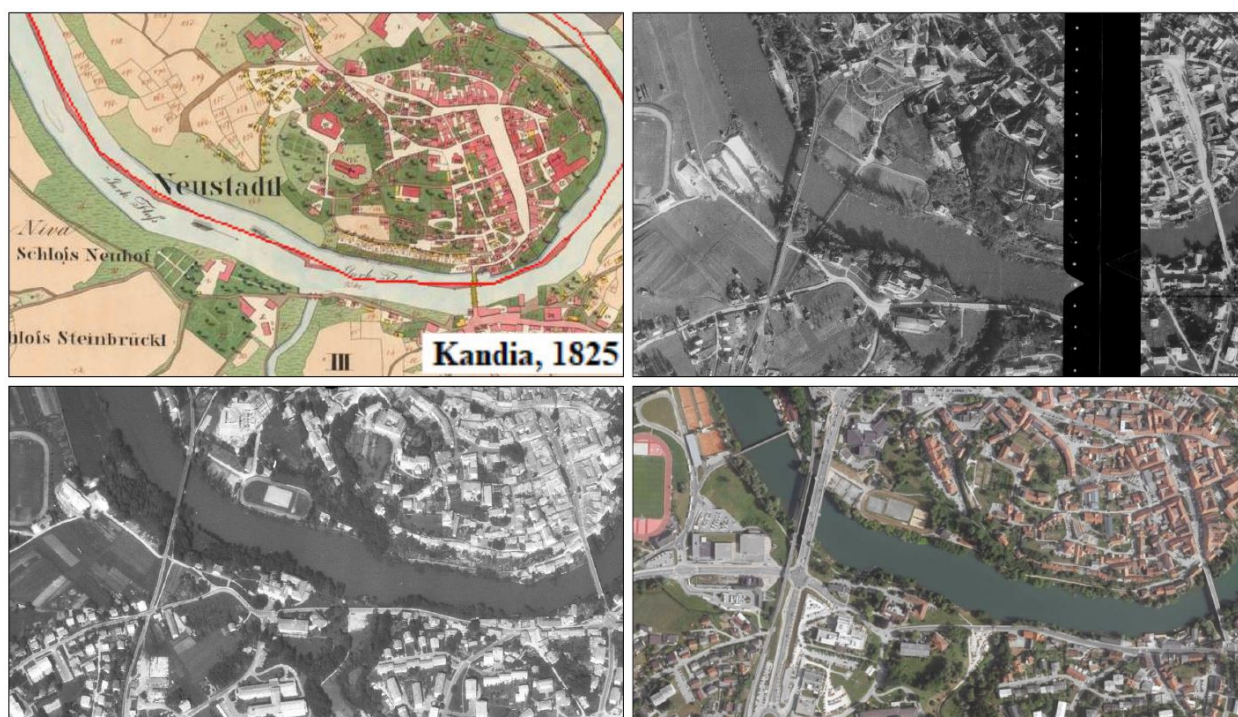

Slika 9: Gradič Kamen. Foto: Peter F. Žunič

Slika 10: Franciscejski kataster (iz leta 1825). Vir: Strokovne podlage varstva kulturne dediščine k UN Zdravstveni kompleks Novo mesto; ZVKDS OE NM

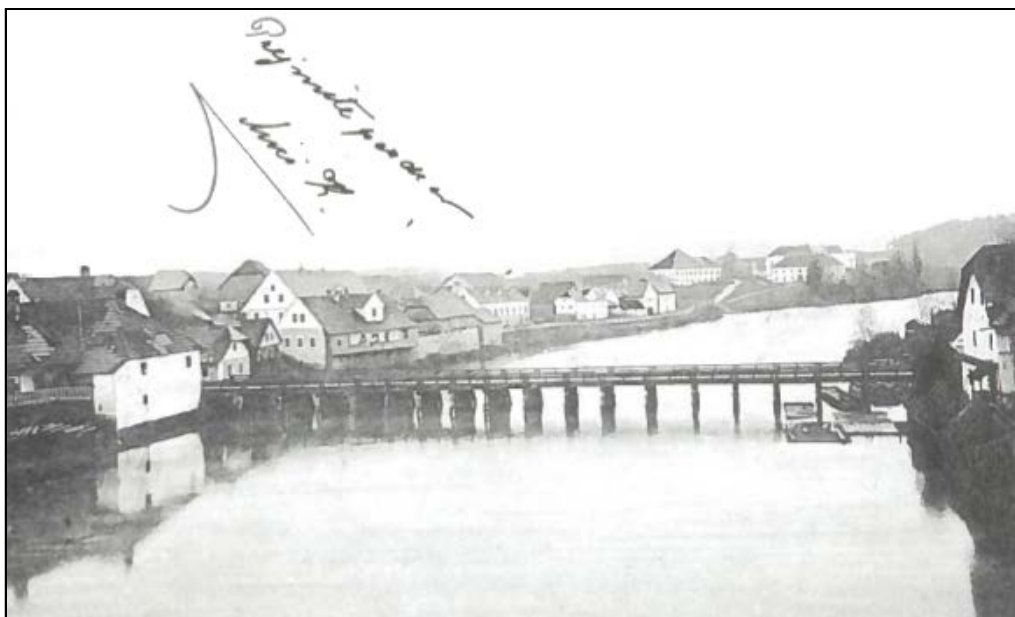
Slika 11: Zgodovinski razvoj poselitve in prometnic na območju (davčni Franciscejski kataster in letalski posnetki iz let 1961, 1975 in 2014).

Čez reko Krko so bile, južno od starega mestnega jedra, izvedene naslednje povezave:

Stari leseni most

Brod je bil premaknjen bliže k mestu (po nekaterih podatkih iz literature) po uvedbi prisilne trgovske poti skozi Novo mesto v 14. stoletju. Tega naj bi zamenjal most v 16. stoletju. Most pri Dolenjih mestnih vratih je bil⁵ lesen, zgrajen tik nad vodno gladino. Iz mesta je na kandijsko stran vodil ob koncu današnje Pugljeve ulice, tik pod Bregom. Ob vstopu na most je stala (na novomeški strani) kapelica z lesenim kipom zavetnika mostov in brodarjev, sv. Janeza Nepomuka⁶. Most je bil eno leto po odprtju železnega (Kandijskega) mostu podrt.

Slika 12: Stari leseni novomeški most. Vir: V objemu Krkinih voda, Majda Pungerčar, Novo mesto 2001

Kandijski (železni) most (EŠD 8746)

Zgrajen⁷ je bil leta 1898, le nekaj deset metrov od kraja, kjer je stal leseni most. Ta most je bil v primerjavi z lesenim zelo dvignjen nad rečno strugo. Vozna pot je bila posuta s kamenjem, peš pot pa je bila obložena s hrastovimi plohi. Kovičena konstrukcija, ki prečka Krko v enem, 75 m dolgem loku, sodi med redke in najstarejše tovrstne konstrukcije pri nas.

² V Valvasorjevi upodobitvi Novega mesta.

³ Kapelico so podrli leta 1960. Kip sv. Janeza Nepomuka hrani Dolenjski muzej.

⁴ Zidarsko podjetje Zupančič iz Ljubljane.

Slika 13: Kandijski most. Foto: Peter F. Žunič

Stari most za pešce na Loki

Most za pešce, ki je bil zgrajen leta 1954, je bil narejen zaradi nujnosti povezave Drske in okoliških vasi z mestno stranjo. Stal je le deset let.

Slika 14: Most za pešce na Loki. Vir: V objemu Krkinih voda, Majda Pungerčar, Novo mesto 2001

Železniški most

Most čez Krko, ki v dolžino meri 185 m, je na dolnji železniški progi eden največjih premostitvenih objektov. Na obrežjih so trije kamniti oboki z deset metrov širokimi odprtinami, vmes pa je postavljena dvodelna jeklena konstrukcija dolžine 50 metrov, po kateri poteka vozišče. Preden je bil zgrajen Šmihelski most, je bila na njegovo konstrukcijo privarjena in v uporabi ozka konzolna pot za pešce.

Slika 15: Pod železniškim mostom. Foto: Peter F. Žunič

Šmihelski most

Šmihelski most čez Krko, zgrajen leta 1991 po načrtih arhitekta Petra Gabrijelčiča, je po Kandijem in Ločenskem tretji novomeški cestni most. Ima močan vzdolžni padec in se v pogledih »striže« s soslednim železniškim mostom. Obrežni piloni imajo prečne razširitve v obliki razglednih balkonov. Na desnem bregu proti mestni strani se balkon razširi v večjo razgledno ploščad, nadkrito s paviljansko streho. Višina paviljona je poravnana z nivoletno železniške proge. Zaradi varnosti pešcev na mostu, ki ima hkrati funkcijo mestnega mostu in trase hitre ceste, je med vozišče in pločnike nameščena ograja s svetilkami.

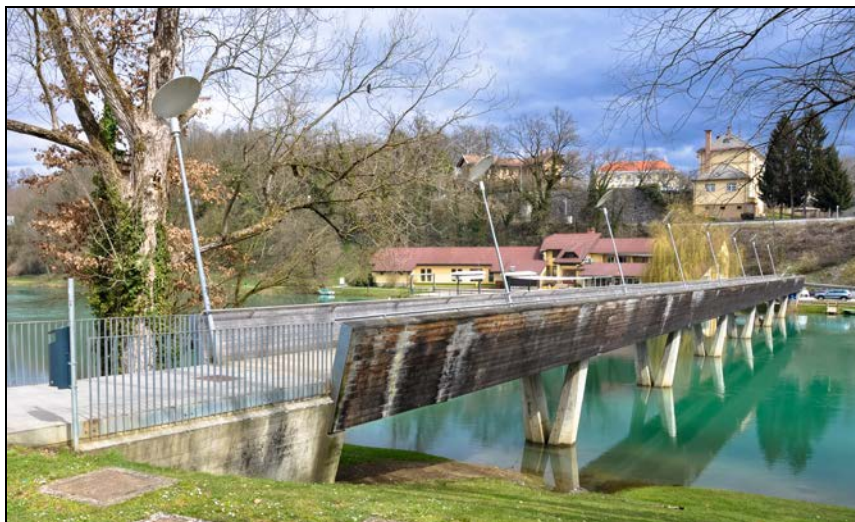

Slika 16: Šmihelski most. Foto: Peter F. Žunič

Most za pešce in kolesarje na Loki (Loški most)

Most, ki je dolg 90 m in širok 3 m, in povezuje območje Loke s Portovalom in obrežnimi potmi preko Krke, je bil zgrajen po načrtih Janeza Koželja in Jožeta Jakija leta 2003. Most, ki ima 8 opornih polj, je oblikovan v obliki poravnane lesene grede, ki se opira na lahkotne vilice in spominja na stare lesene mostove na Krki.

Slika 17: Loški most. Foto: Peter F. Žunič

B.2.1.2 KRAJINSKE ZNAČILNOSTI OBMOČJA

S stališča biotske raznovrstnosti, naravovarstvene izpostavljenosti ter krajinske prepoznavnosti predstavlja reka Krka najpomembnejši naravni ekosistem na širšem območju Novega mesta. Na odseku reke Krke skozi mestno jedro je v večji meri izražen urbani značaj rečnih brežin s stalno prisotnostjo človeka in dejavnostmi, povezanimi z rečnim in obrežnim prostorom. V obrežni prostor so že izvedeni številni posegi: točkovno izkrčena obrežna zarast, točkovne ureditve brežin z betonskimi opornimi zidovi, vanj so umeščene ceste, sprehajalne poti s počivališči, mostovi, čolnarne, pomoli, športni objekti, lokali ter drugi bivalni objekti.

Desna brežina (kjer naj bi bila vpeta predvidena brv) je nekoliko dvignjena, travnata ter naravno ohranjena in točkovno poraščena s staro drevesno zarastjo, v neposredni bližini pa je na desni breg reke umeščena tudi lesena čolnarna. Leva brežina je položna in prav tako poraščena s točkovno drevesno zarastjo ter brez utrditev.

Po obeh brežinah je speljana pešpot, po levi brežini Župančičevo sprehajališče in po desni strani Julijino sprehajališče. Obe poti preko reke Krke povezuje lesena brv na Loki (Loški most), ki je od predvidene nove brvi oddaljen okoli 450 m. Na levem bregu Krke je pri objektu Kluba podvodnih aktivnosti na brežini na novo urejen podest za vstop v reko, prav tako je podest/pomol urejen na isti brežini nekoliko nižje pod Bregom.

Slika 18: Julijino sprehajališče je posvečeno spominu pesniški muzi Franceta Prešerna, Primicovi Juliji, in poteka ob desnem bregu reke Krke od ustja Težka voda na vzhodu do mosta na Loki na zahodu. Podlaga : DOF

B.2.1.3 OMREŽJE GOSPODARSKE JAVNE INFRASTRUKTURE

Na desnem bregu reke Krke poteka državna cesta (R2 419/1203 Soteska – Novo mesto), ki predstavlja južno mejo natečajnega območja. Njen varovalni pas znaša 15 m.

V cesti poteka gospodarska javna infrastruktura (vodovod, kanalizacija). Izvedena je tudi javna razsvetljava ob hodniku za pešce. Na levem bregu je na poteku sprehajalne poti (Župančičevo sprehajališče) izvedena fekalna kanalizacija.

Potek ceste in GJI je razviden iz spodnjih grafičnih prikazov.

Slika 19: Obstoječa prometna infrastruktura. Kandijska cesta (R2 419/1203 Soteska - Novo mesto) predstavlja južno mejo območja - izsek iz PISO – BCP MONM.

Slika 20: Obstoječa gospodarska javna in druga infrastruktura - izsek iz PISO - GJI.

B.2.1.4 LASTNIŠTVO

Celotno območje obravnave (brv in njena neposredna okolica) meri približno 1,7 ha in obsega naslednja zemljišča: k.o. 1456 Novo mesto: del 1362, 1363, del 1365, del 1810 in del 1364 ter k.o. 1483 Kandija: 620, del 621, del 1392, 622/1, 622/2, del 623/1, del 623/2, 627/5, del 627/6, del 629, del 630 in del 643/6.

Mestna občina Novo mesto je lastnica zemljišč s parcelnimi številkami:

k.o. 1456 Novo mesto: del 1362, 1363;

k.o. 1483 Kandija: 620, del 621.

V lasti Republike Slovenije so zemljišča s parcelnimi številkami:

k.o. 1456 Novo mesto:

- del 1365 (upravljavec zemljišča je Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov RS),
- del 1810 (upravljavec zemljišča je Direkcija RS za vode);

k.o. 1483 Kandija:

- del 630,
- del 618, 622/1, 622/2, del 623/1, del 623/2, 627/5, del 627/6, del 629 (upravljavec zemljišč je Splošna bolnišnica Novo mesto),
- del 643/6 (upravljavec zemljišča je Direkcija RS za infrastrukturo),
- del 1392 (upravljavec zemljišča je Direkcija RS za vode).

Javno dobro je zemljišče s parcelno številko:

k.o. 1456 Novo mesto: del 1364.

B.2.1.5 PODATKI O HIDROLOŠKIH GEOMEHANSKIH IN SEIZMIČNIH LASTNOSTIH LOKACIJE

GEOLOŠKE IN HIDROGEOLOŠKE ZNAČILNOSTI LOKACIJE

Obravnavano območje spada po Karti potresne nevarnosti v Sloveniji (MOP, 2001) s povratno dobo 475 let v območje jugovzhodne Slovenije, kjer se upošteva projektni pospešek 0,175 g.

Geološke in hidrogeološke razmere na lokaciji predvidene brvi so podane v Geološko geomehanskem poročilu (Geologija d.o.o., Idrija, februar 2017 (natečajna priloga D.3)), ki jih je potrebno upoštevati pri pripravi natečajne rešitve in nadaljnjih fazah projektiranja.

HIDROLOŠKE ZNAČILNOSTI LOKACIJE

Območje umeščanja brvi je poplavno ogroženo, kjer globine v večji meri presegajo 0.5 m. Neposredno na območju umeščanja brvi hitrosti ne presegajo 1 m/s. Karta razredov poplavne nevarnosti iz hidrološko-hidravličnega elaborata (natečajna priloga D.4) izkazuje, da se območje umeščanja večnamenske brvi nahaja znotraj obeh razredov poplavne nevarnosti (srednje in velike), saj ta prečka strugo reke Krke.

Slika 21: Prikaz poplavnega območja – izsek iz PISO - ARSO.

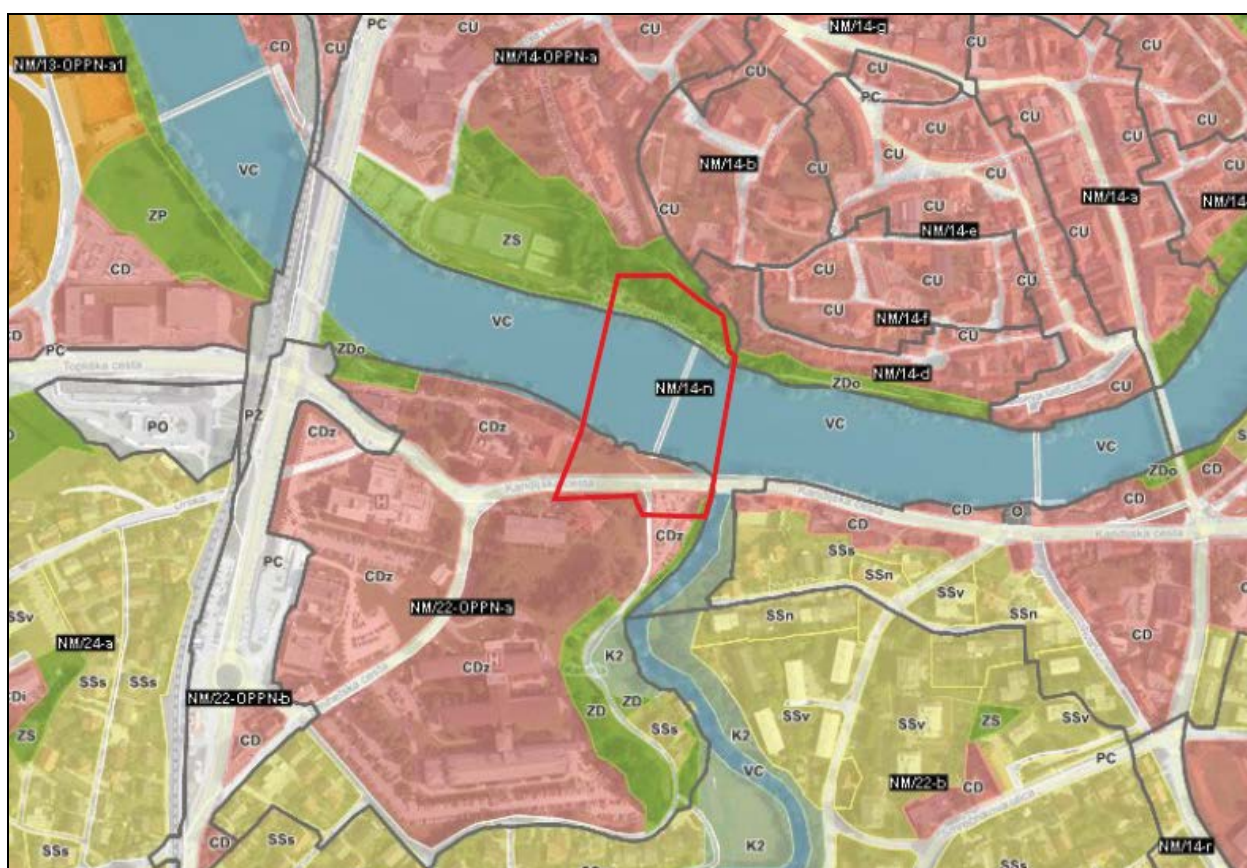
Na območju predvidene gradnje opornikov za konstrukcijo brvi je stalen nivo podzemne vode odvisen od vodostaja reke Krke in se nahaja na koti cca. 162,35 m n.v. Pri povišanih vodostajih reke Krke se lahko podtalnica na levem bregu dvigne nad koto obstoječega terena (Župančičevega sprehajališča).

B.2.2 PODATKI O PROSTORSKEM AKTU, POGOJIH NOSILCEV UREJANJA PROSTORA IN STROKOVNIH PODLAGAH

B.2.2.1 VELJAVNI PROSTORSKI AKTI

OBČINSKI PROSTORSKI NAČRT MESTNE OBČINE NOVO MESTO

Podlaga za umestitev brvi je Občinski prostorski načrt Mestne občine Novo mesto (Uradni list RS, št. 101/09, 37/10-teh.popr., 76/10-teh.popr., 77/10-DPN, 26/11-obv.rabl., 4/12-teh.popr., 87/12-DPN, 102/12-DPN, 44/13-teh.popr., 83/13-obv.rabl., 18/14, 46/14-teh.popr., 16/15 in DUL št. 12/15; v nadaljevanju OPN). Ta v 123. členu (Posebni PIP za EUP na območju urbanističnega načrta Novo mesto) določa, da spada predmetno območje urejanja v tri enote urejanja prostora: EUP NM/22-OPPN-a, EUP NM/14-OPPN-a in EUP NM/14-n.

Slika 22: Predvidena umestitev brvi Loka-Kandija in okvirno natečajno območje. Izsek iz PISO - OPN MONM.

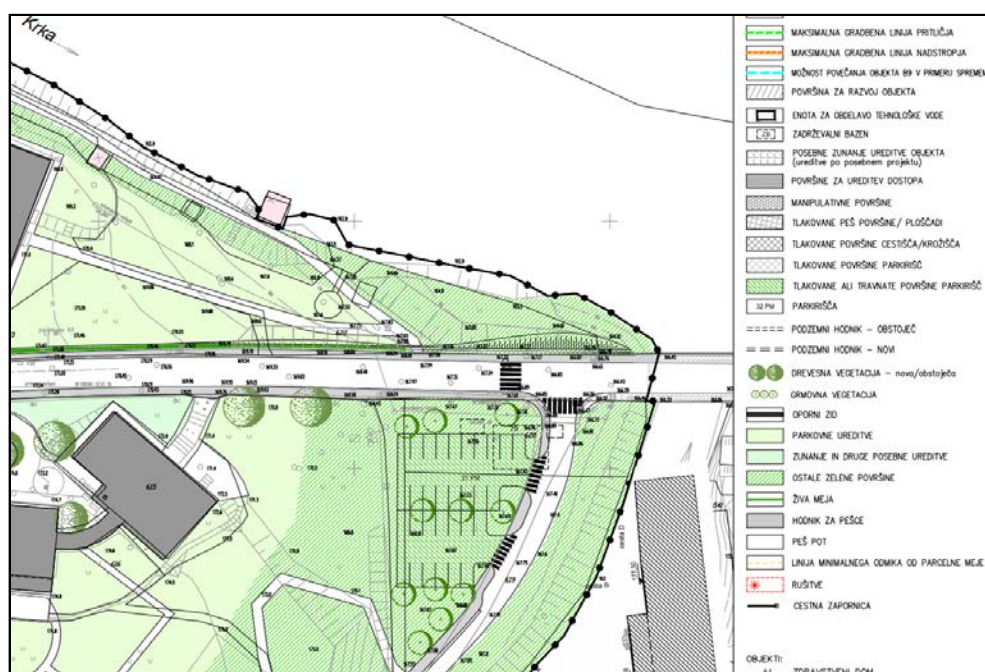
55. člen (Upravljanje z vodami) v 9. točki določa, da »Na območju priobalnih zemljišč reke Krke se površine za ustavljanje in parkiranje vozil urejajo v okviru naselij in obstoječe prometne mreže. Pri gradnji mostov prek Krke se zagotavljajo rešitve in ukrepi za ohranjanje naravnih kakovosti Krke v največji možni meri in za omogočanje plovbe.«.

82. člen (Splošni PIP za gradnjo in urejanje cestnega omrežja) v 18. točki določa, da »Pri gradnji mostov preko Krke se zagotavlja taka svetla višina mostne konstrukcije, da bo omogočena plovba po Krki«.

123. člen (Posebni PIP za EUP na območju urbanističnega načrta Novo mesto) v deseti alineji 2. točke določa, da je treba pri novogradnjah mostov in brvi prek Krke zagotavljati »...kakovostno oblikovanje in tipološko skladnost z drugimi tovrstnimi objekti in z arhitekturo v vidnem stiku.«. V 3. točki pa še določa, da na EUP NM/14-n (Reka Krka) »Veljajo določila skupnih PIP pogojev za reko Krko in njen obvodni prostor, poleg tega pa še: po predhodni strokovni prostorski preveritvi se lahko izvedejo pešmostovi...« »...na lokaciji ob izlivu Težke vode v Krko...« ter da »Na delu zemljišč je evidentirano poplavno območje, zato se pri načrtovanju in gradnji upoštevajo določila PIP varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami«.

UREDITVENI NAČRT ZA ZDRAVSTVENI KOMPLEKS NOVO MESTO

V EUP NM/22-OPPN-a velja Ureditveni načrt za Zdravstveni kompleks Novo mesto (Uradni list RS, št. 48/08, 81/11, 43/13 in DUL, št. 2/15).

Slika 23: SD UNZK : Izsek iz ureditvene situacije - končno stanje.

Prostorski akt med drugim pri funkcionalnih in oblikovnih merilih in pogojih za območje bregov reke Krke in potoka Težka voda v 21. členu določa, da naj se »...brežine reke Krke pod Interno bolnišnico redno vzdržujejo, mestoma tudi dodatno oblikujejo s čim bolj naravno izpeljavo terena oz. tako, da se zagotovi čim bolj naravno stanje. V primeru poseganja vanjo zaradi stabilizacije le-te naj se uporablja naravne materiale (les), izjemoma kamen. Pomembnejša drevesa (divji kostanji) ter obvodna vegetacija se morajo ohraniti. Pešaško-kolesarska pot, speljana po bregu reke Krke, se ohranja v obstoječi širini in materialu (pesek) in redno vzdržuje. Izvede se lahko tudi iz drugega materiala, v izgledu peščene poti (vialit ipd.)

Nasutje ob izlivu Težke vode se odstrani ter s tem potoku nameni več življenjskega prostora za renaturacijo brežine. Ob sanaciji brežine se naj izvede tudi oblikovna sanacija mostu na Težki vodi. V ostalem delu poteka potoka se naravno brežino ohranja v celoti, kar velja tudi za obvodno vegetacijo, primarne drevesne in grmovne zarasti, ki hkrati utrjujejo brežino. V primeru

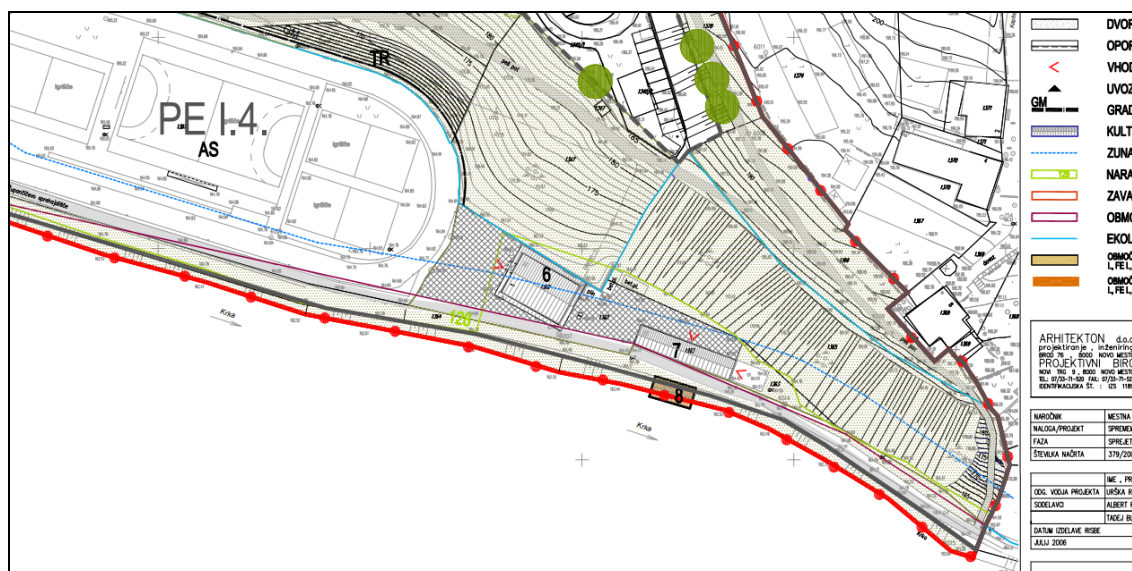
izvajanja rednih vzdrževalnih del – sanitarna sečnja naj se ta izvede izven gnezditvenega obdobja ptic; v primeru dosajevanja (pomlajevanja) obrežne vegetacije pa se uporabi dosedanje avtohtone drevesne in grmovne vrste.«

Vsa podrobna določila veljavnih prostorskih izvedbenih načrtov so razvidna iz lokacijskih informacij, ki so sestavni del te projektne naloge (natečajna priloga D.1).

SPREMEMBE IN DOPOLNITVE UREDITVENEGA NAČRTA NOVI TRG V NOVEM MESTU

V EUP NM/14-OPPN-a veljajo Spremembe in dopolnitve Ureditvenega načrta Novi trg v Novem mestu (Uradni list RS, št. 81/06 in 8/15 - teh. popr.).

Obravnavano območje spada v funkcionalno enoto FE I, prostorsko enoto (PE) I.4 rekreacijski park Loka, kjer je dovoljena odstranitev objekta in gradnja nadomestnega manj zahtevnega objekta, gradnja inženirskega objekta, rekonstrukcija objektov in sprememba namembnosti, vzdrževalna dela na obstoječih objektih, postavitve oziroma zamenjava obstoječe žične igriščne ograje višine do 4,5 m.

Slika 24: SD UN Novi trg v Novem mestu; Izsek iz ureditvene situacije.

Prostorski akt med drugim pri funkcionalnih in oblikovnih merilih in pogojih za urejanje odprtih površin v 11. členu določa, da je potrebno v projektni dokumentaciji evidentirati obstoječa drevesa in grmovnice. »Vsa drevesa in grmovnice, ki bodo odstranjeni zaradi gradnje objektov je potrebno enakovredno nadomestiti, ohranjena drevesa in grmovnice pa v času gradnje ustrezno zavarovati pred poškodbami.

Navedena rešitev odprtega prostora v tekstualni in grafični obliki predstavlja obvezno izhodišče za projektno dokumentacijo, kjer se določi vsa urbana oprema iz kataloga urbane opreme Mestne občine Novo mesto. Prav tako se določi ostala oprema (tlaki, svetila, zidci, nadstrešnice, vodne površine, koši za odpadke itd.)«.

V pripravi je tudi Občinski podroben prostorski načrt Novi trg (OPPN Novi trg) - sprejet je Sklep o začetku priprave (DUL, št. 35/16). Prostorski akt, ki je v fazi osnutka, bo med drugim določil podrobnejše izvedbene pogoje za urejanje rekreacijskega parka Loka.

Vsa podrobna določila veljavnih prostorskih izvedbenih načrtov so razvidna iz lokacijskih informacij, ki so sestavni del te projektne naloge (natečajna priloga D.1).

B.2.2.2 POGOJI IN USMERITVE NOSILCEV UREJANJA PROSTORA

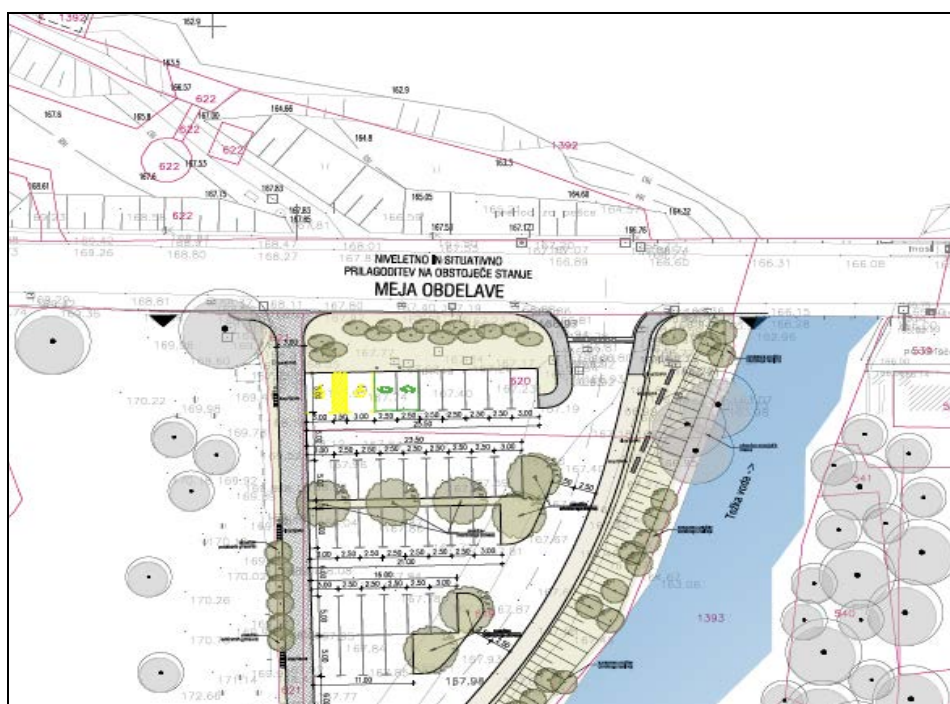
Pogoji in usmeritve nosilcev urejanja prostora so zbrani v natečajni prilogi D.2. Bistveni pogoji s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, varstva narave in varstva kulturne dediščine so povzeti v točki B.2.3.

B.2.2.3 STROKOVNE PODLAGE

IDEJNA ZASNOVA ZA UREDITEV PARKIRIŠČ IN ZELENEGA PASU OB IZLIVU TEŽKE VODE V REKO KRKO V NOVEM MESTU

MONM že načrtuje ureditev sedaj makadamskega parkirišča (zahodno od potoka Težka voda in južno od Kandijske ceste – slika 6). Izdelana je bila idejna zasnova (IDZ), na podlagi katere se sedaj že izdeluje PGD in PZI projektna dokumentacija z naslovom »Ureditev parkirišč in zelenega pasu ob izlivu Težke vode v reko Krko v Novem mestu«.

V okviru ureditve parkirišč je predvidena tudi izvedba peš in kolesarske poti, ki se proti jugu naveže na načrtovano peš in kolesarsko pot ob Težki vodi ter na Ulico Mirana Jarca, s čimer omogočimo najkrajšo pešaško in kolesarsko povezavo območja novomeške bolnišnice in naselij med bolnišnico ter Šmihelom z mestnim jedrom.

Slika 25: Izsek iz gradbene situacije
(IDZ za Ureditev parkirišč in zelenega pasu ob izlivu Težke vode; Studio vizij, februar 2018)

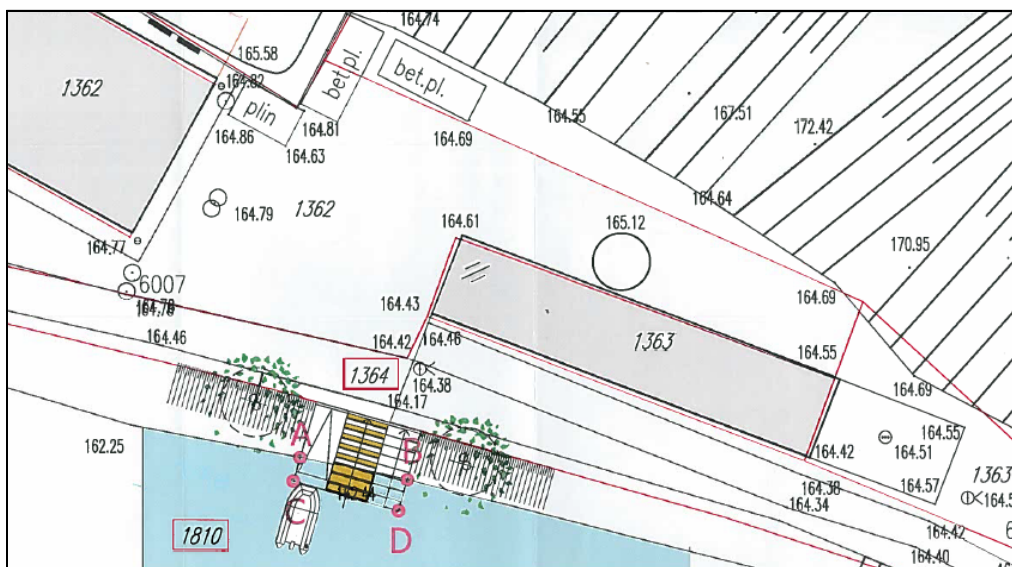
IDEJNA ZASNOVA ZA ČOLNARNO OB ŽUPANČIČEVEM SPREHAJALIŠČU

Predmet idejne zasnove je gradnja čolnarne – pokrite lesene ploščadi nad vodno gladino z dostopom po rečnem bregu. Zasnova predvideva, da se objekt gradi v dveh fazah (1: ploščad nad gladino in dostop, 2: dvokapna nadstrešnica nad ploščadjo).

Že izvedena ploščad oz. pomol se nahaja v bližini objekta, ki ga za svojo dejavnost uporablja Klub za podvodne aktivnosti (v nadaljevanju: objekt KPA). Objekt KPA je pritlični, pokrit z dvokapnico, dimenzije 24x5 m (Slika 5 in 27). V njem so sejna soba, servisni prostori in garaža

za spravilo čolnov. V objektu, kjer je registriran tudi sedež Regijske podvodne reševalne službe, se hrani tudi vsa oprema za potrebe reševanja.

Ploščad je vstopna in izstopna točka za potrebe podvodne Reševalne službe Novo mesto (PRS), klančina za občasni spust in navoz gumenjaka, lažjih plovil za potrebe PRS, KPA in posameznikov, ki uporabljajo dostop do reke Krke. Je tudi vstopna in izstopna točka za potapljače z opremo in za izvajanje ostalih rekreativnih športnih aktivnosti (čolnarjenje, supanje, plavanje).

Slika 26: Izsek iz idejne zasnove; Spina, 2015

Slika 27: Pogled na Dom športov (levo) in objekt KPA (desno) z dostopom do vode. Oba objekta sta v upravljanju Zavoda Novo mesto. Foto: Peter F. Žunič

B.2.3 USMERITVE ZA ARHITEKTURNO – KONSTRUKCIJSKO ZASNOVO BRVI IN KRAJINSKO UREDITEV NA OBEH BREGOVIH

B.2.3.1 SPLOŠNE USMERITVE ZA NAČRTOVANJE

Načrtovanje in izvedba nove brvi preko reke Krke mora zagotoviti povezanost obstoječih in predvidenih kolesarskih ter peš poti v prostoru. Skupaj z že načrtovano ureditvijo parkirišča ob izlivu Težke vode v reko Krko ter ureditvijo kolesarske in pešpoti ob Težki vodi bo brv zagotavljala boljšo povezanost širšega območja južnega dela mesta (Šmihel, Regrča vas, Košenice) z mestnim jedrom. Poleg prometnega namena pa mora biti pri načrtovanju brvi upoštevana in izražena tudi njena programska komponenta, zato je potrebno upoštevati možnost formiranja programov ob njenem začetku ali izteku. Ureditve in programi morajo skupaj z brvjo tvoriti zaključeno celoto. Sama brv naj predstavlja pozitiven impulz na prostor in omogoča večjo pretočnost prostora z namenom, da se na ta način zagotovi tudi večjo koncentracijo uporabnikov različnih programov.

Z namenom, da se ponovno vzpostavi razmerje med človekom, mestom in reko, je treba (upoštevajoč identiteto obrečnega prostora) izboljšati dostopnost in stik z vodo, ustvariti prehodno rečno nabrežje, nove ureditve navezati na obstoječe in predvidene peš in kolesarske poti, urediti vstopno in izstopno točko brvi. Stikovanja med brvjo, sprehajališčem in pločnikom oz. cestiščem morajo biti kakovostno in diskretno urejena, da se še vedno ohrani vizualno in organizacijsko najkakovostnejši moment v prostoru, to je fasada gradiča Mostek s parkovno osjo od brvi do vhoda. Na drugi strani, v območju Župančičevega sprehajališča, je potrebno urediti javni odprti prostor in omogočiti ponudbo spremljevalnih programov z namenom izboljšanja obstoječe možnosti za rekreacijo, igro, sprostitve in vodne aktivnosti. Reka naj ponovno postane del mestnega in urbanega ambienta.

Urejanje brežin in postavljanje objektov za različne namene, na reko oz. na njene (v večji meri travnate in poraščene z značilno vodno in obrežno vegetacijo) brežine je treba načrtovati na način, da ureditve ne bi degradirale (vodnega in obvodnega) prostora, ter vidno podobo širšega prostora.

Pri izdelavi natečajnih rešitev se smiselno upošteva predvidene ureditve v veljavnih prostorskih aktih in projektih na območju obravnave. Možna so odstopanja od poteka trase brvi, določene z OPN MONM, če se v fazi izdelave natečajne rešitve izkaže, da je umestitev prostorsko sprejemljivejša, ob tem pa zagotovljena tudi ustreznejša tehnološka in ekonomična rešitev.

V primeru tehničnih argumentov za odstranitev obstoječega objekta KPA zaradi določitve optimalnega poteka trase brvi je potrebno v neposredni bližini zanj predlagati nadomestno lokacijo. Možna je tudi prestavitev prostorov KPA (pisarniški del) v objekt Dom športov in v nov prizidek k objektu Dom športov (za hrambo čolnov). Natečajniki lahko predlagajo tudi drugačne rešitve, vendar je zaželeno, da so te rešitve v bližini obstoječe ploščadi, ki ostaja v rabi in funkciji za potrebe potapljačev in reševalne službe. Rušitev objekta Dom športov ni predvidena, lahko pa se predlaga rekonstrukcijo, dozidave, manjše posege...

Ureditve na območjih EUP NM/22 –OPPN-a ter EUP NM/14-OPPN-a, ki niso predmet natečaja, so že izvedene ali pa bosta njihovo načrtovanje in izvedba potekala istočasno kot izdelava projektne dokumentacije za ureditve na natečajnem območju. Naročnik pričakuje, da bo izdelovalec izbrane natečajne rešitve v fazi projektiranja brvi in pripadajočih ureditev sodeloval z načrtovalci ostalih ureditev na stičnem območju natečaja in da bo v tej fazi zagotovljena usklajenost vseh ureditev na širšem območju natečaja.

B.2.3.2 IZHODIŠČA ZA NAČRTOVANJE BRVI IN KOLESARSKE POTI

V geološko – geomehanskem poročilu so podane naslednje ugotovitve in priporočila:

- na predvidenih lokacijah opornikov na levem in desnem bregu je bila ugotovljena heterogena sestava iz slabo nosilnih in zelo stisljivih pretežno glinastih zemljin, ki so na brežini lahko podvržene plazanju ter možnih vdorov vode (reke Krke) pri izkopu gradbene jame, zato je predlagana izvedba temeljenja na kamninsko podlago iz apnenca;
- na levem bregu je plitvo temeljenje odsvetovano, predlaga se globoko temeljenje na pilotih vpetih v raščeno kamninsko podlago iz apnenca;
- na desnem bregu je na zgornjem delu brežine možna izvedba plitvega temeljenja z globokim vkopom (3 – 4 m) do kamninske podlage iz apnenca in zaščito vkopnih brežin gradbene jame;
- na desnem bregu je na spodnjem delu brežine ob reki Krki možna izvedba opornika z globokim temeljenjem na AB pilotih vpetih v raščeno kamninsko podlago iz apnenca;
- sestava tal in geološko geomehanske razmere so opisane v poglavju 8 in prikazane na prerezi v prilogi 9;
- v poglavju 9.2 so podani osnovni pogoji temeljenja. Nosilnosti temeljnih tal, dimenzije in globine temeljev/pilotov ter nosilnosti pilotov so podane kot orientacijske (informativne vrednosti), v nadaljnjih fazah projektiranja (PGD, PZI) je potrebna natančnejša obdelava temeljenja;
- pri izvedbi je potreben geološki nadzor, ki bo preverjal temeljna tal in spremljal izvedbo pilotov.

V poročilu so podani osnovni pogoji temeljenja glede na v prostorskem aktu predvideno zasnovno objekta in izvedene raziskave. Ko bodo znani podatki o dimenzijah temeljev in obtežbah na temeljna tla, bo potrebna natančna obdelava temeljenja (faza PGD, PZI).

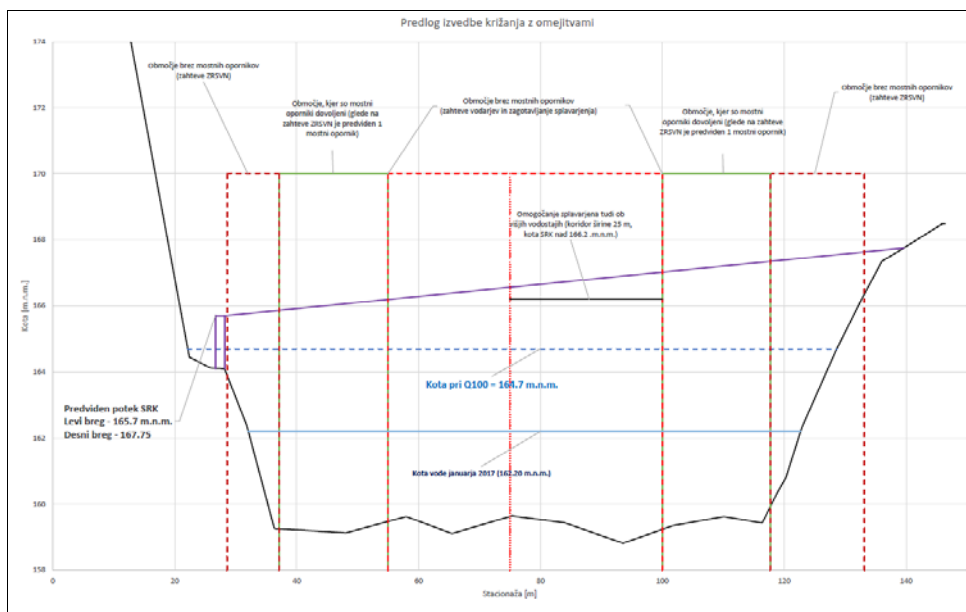
V hidrološko – hidravličnem elaboratu so podane naslednje usmeritve:

- kota spodnjega roba konstrukcije (v nadaljevanju: SRK) naj bo vsaj 1 m nad koto Q100⁸, torej vsaj na koti 165,7 m.n.m., kar pri normalnem vodostaju reke Krke omogoča ostale dejavnosti, ki so prav tako odvisne od odmika SRK od gladine reke Krke;
- širina in število mostnih opornikov naj bo minimalizirana;
- lokacija mostnih opornikov naj se praviloma locira izven matice toka oziroma na brežino in ne na območje dna reke Krke, kjer je vodni tok najmočnejši. Število mostnih opornikov, ki se kljub vsemu postavljajo v matico toka, naj bo minimalno;
- medsebojna oddaljenost mostnih opornikov naj bo okoli 20 m ali več (za potrebe zagotovitve ustrezne prevodnosti vodnega toka s plavjem);
- oblika mostnih opornikov naj bo hidrodinamična, da se zagotovi najmanjši upor vodnemu toku – najmanjši vpliv na hidravlične karakteristike in pričakovan najmanjši vpliv na oblikovanje lokalnega erozijskega tolmana.

V hidrološko – hidravličnem elaboratu je priložen predlog izvedbe križanja z omejitvami (natečajna priloga D4 Hidrološko-hidravlični elaborat), kjer so navedeni predvideni poteki SRK za levi (165,5 m.n.m.) in desni breg (167,75 m.n.m.) ter potek SRK v koridorju širine 25 m (166,2 m.n.m.), ki bi v tem delu omogočal splavarjenje tudi ob višjih vodostajih.

---

⁸ Q100=164,7 m.n.m.

Slika 28: Predlog izvedbe križanja z omejitvami. Vir: Hidrološko-hidravlični elaborat; Inštitut za vodarstvo, d.o.o.

Pri načrtovanju je potrebno upoštevati Uredbo o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Uradni list RS, št. 89/08).

Pri načrtovanju je potrebno upoštevati Uredbo o uporabi plovil na motorni pogon na odseku reke Krke skozi Novo mesto (Uradni list RS, št. 40/06 in 6/14).

Pri načrtovanju ureditev na območju brežin reke je potrebno upoštevati tudi ostale usmeritve, ki so podane v projektnih pogojih MOP, Direkcije RS za vode št. 35506-9250/2016-2 z dne 7. 2. 2018 (natečajna priloga D.2).

Umeščanje brvi

Peš in kolesarska pot na natečajnem območju naj bo umeščena tako, da bo na njenem južnem izteku zagotovljena ustrezna prometno tehnična navezava na Kandijsko cesto, na obstoječo kolesarsko in peš pot »Julijino sprehajališče« in na načrtovano kolesarko in peš povezavo v okviru rekonstrukcije parkirišča ob Težki vodi.

Na severnem delu se peš in kolesarske površine brvi navežejo na Župančičevo sprehajališče, ki se načrtuje kot kolesarska in peš pot. Pri izdelavi zasnove brvi naj se preveri tudi možnost peš navezave brvi na obstoječo pešpot, ki poteka na vrhu strme brežine nad Krko, na parceli št. 1366 k.o. Novo mesto.

Slika 29: Izsek iz pregledne karte Prikaz predvidenih in obstoječih kolesarskih in peš povezav. Vir: MONM

Tlorisno in niveletno je potrebno obdelati ureditev javnih površin ob izteku brvi in priključitvi kolesarskih in peš površin na obstoječe površine na državni cesti (Kandijska cesta), na načrtovano navezavo na kolesarsko in peš povezavo v okviru parkirišča Težka voda in na Župančičevem sprehajališču. Pri priključevanju in prečkanju državne ceste mora biti zagotovljena preglednost in prevoznost. Brv mora biti načrtovana tako, da bo dostopna za gibalno ovirane. Nakloni priključkov na obstoječo cestno infrastrukturo in sprehajališča morajo ustrezati predpisom za dostopnost gibalno oviranim.

Pri navezavi peš in kolesarske poti na prometno omrežje je potrebno upoštevati zveznost nivelete in naklonov, ki prednostno omogočajo rabo površin kolesarjem, sočasno pa tudi pešcem in gibalno oviranim osebam, skladno z Navodili za projektiranje kolesarskih površin, RS Ministrstvo za infrastrukturo in prostor, DRSC, junij 2012 (del natečajne priloge D.5).

Pri načrtovanju ureditev na desnem bregu reke Krke (pozicioniranje vstopne točke na predvideno brv) je potrebno upoštevati projektne pogoje DRSI (v mapi D2 PROJEKTNI POGOJI NUP), predvsem pa, da se je treba pri načrtovanih ureditvah brvi in kolesarske poti – Loka-Kandija navezati na obstoječ prehod za pešce na državni cesti. Novih prečkanj Kandijske ceste se ne dovoli.

Brv je potrebno načrtovati tudi skladno s smernicami za umeščanje kolesarske infrastrukture v urbanih območjih – »Kolesarjem prijazna infrastruktura« (Izdelovalec: Ministrstvo za infrastrukturo, avgust 2017) in tehničnimi smernicami za projektiranje prometne infrastrukture – Kolesarske površine TSPI – P.05.160 : 2016 Osnutek; Izdelovalec: Ministrstvo za infrastrukturo, februar 2017) (natečajna priloga D.5). Izdelovalec natečajne rešitve naj upošteva tudi morebitne poprave osnutka oz. končno verzijo omenjenih smernic, če bo do njih prišlo tekom projektiranja. Dokumenta sta dostopna na spletni strani DRSI:

http://www.di.gov.si/si/navodila_vzorci_gradiva_za_prevzem/projektiranje_projektna_dokumenta_cija/

Programska zasnova brvi

Brv naj ne predstavlja samo infrastrukturnega objekta, ki je namenjen premostitvi rečne struge, ampak naj bo programsko zasnovana kot del javnega mestnega prostora.

Brv naj se načrtuje tako, da bo mogoča mešana raba oz. skupni prostor za kolesarje in pešce brez delitve na pasove.

Poleg ureditve odprte javne površine naj se v sklopu postavitve brvi preuči tudi možnost ureditve priveza za čolne, čolnarne in dostopa do vode. Programsko naj se brv navezuje na širšo okolico, v katero bo umeščena.

Na obeh bregovih, predvsem pa na desnem bregu reke Krke v območju gradiča, naj se načrtuje čimbolj sonaravna ureditev. Vodilo naj bosta vizualni red in logični preplet zelenega, grajenega in reke Krke. Javni program naj bodo v čim večji meri na levem bregu, vezan na program športno rekreacijskega parka Loke in mestnega sprehajališča, ki teče od mestnega jedra do Prečne.

Oblikovna zasnova brvi

Mostna konstrukcija naj se izvede s čim manj (največ dvema) oz. brez podpornih stebrov v strugi reke. Pri umestitvi podpornih stebrov je treba upoštevati območja varovanj (v natečajnih podlogah C.4 in D.4).

Predviden skupni razpon brvi za pešce in kolesarje znaša približno 100 m, predvidena (svetla) širina med ograjami pa 3,5 - 4 m⁹. Višina naj bo prilagojena na vstopa z obeh strani bregov (glej poglavje B.2.3.2 Izhodišča za načrtovanje brvi in kolesarske poti). Vzdolžni sklon brvi naj ne presega 5% padec.

Brv mora biti projektirana za varen in nemoten kolesarski in peš promet na način in pod pogoji, kot jih določajo predpisi, ki urejajo ceste, predpisi, ki urejajo varstvo okolja, prostorsko načrtovanje in gradnjo objektov ter tiste tehnične smernice, katerih uporaba je obvezna. Brv mora biti projektirana tako, da bo razred udobja pešcev v skladu s SETRA CL2.

Brv mora biti projektirana tako, da se vozilom (za intervencijo in vsem drugim vozilom, ki niso enosledna) fizično onemogoči dostop na oz. prehod preko brvi.

Konstrukcija mora biti zasnovana tako, da bo omogočala plovbo (Odlok o določitvi plovbnega režima na reki Krki, Uradni list RS, št. 45/14 in Uredba o uporabi plovil na motorni pogon na odseku reke Krke skozi Novo mesto, Uradni list RS, št. 40/06 in 6/14).

Površina brvi mora biti nedrsna in načrtovana tako, da jo ob upoštevanju prometnih pravil in vremenskih pogojev varno uporabljajo vsi uporabniki, ki jim je namenjena. (Opozorilo: glede na mešan promet pešcev in kolesarjev na brvi naj se posebna pozornost nameni na dostope na brv, kjer pogosto pride hkrati do vzpona (oz. zaradi hitrosti še bolj nevarnega spusta) in zavoja, kar pomeni večjo možnost konflikta med pešci in kolesarji ter nevarnost padca kolesarjev zaradi spolzkega vozišča.)

Brv naj se opremi z urbano opremo in javno razsvetljavo, in sicer na način, da se ohranja vizualni red in omogoča sonaravno umestitev v prostor.

---

⁹ Opomba: minimalni prometni profil brvi je 3,5 m.

B.2.3.3 IZHODIŠČA ZA UREDITEV ZELENIH OBVODNIH POVRŠIN

Obrečni prostor reke Krke postaja pomembno območje za rekreacijo in oddih, vodni šport, športni ribolov ter na splošno za preživljanje kvalitetnega prostega časa v naravnem okolju, zato je potrebno prostor ovrednotiti ter ga smiselno vključiti v novo zasnovo.

Osnovno izhodišče krajinske zasnove območja je, da se ohranjajo in izkoriščajo naravne danosti prostora kot zeleni predah med grajeno strukturo. Vse na novo vzpostavljene zunanje ureditve je potrebno navezati na naravne danosti bližnje okolice (obrežni del reke Krke...). V območje obvodnega prostora reke Krke naj se posega z minimalnimi ureditvami, kot je vzpostavitev pešpoti z namenom dostopnosti in prehodnosti območja, postavitev osnovne urbane opreme (klopi, koši za smeti, table ipd.) ter ureditev dostopov do vode.

Zasaditve drevesne vegetacije ob javnih površinah naj poudarjajo smeri v prostoru. Izbere naj se avtohtono drevesno vegetacijo, v skladu z želenim učinkom ter namenom zasaditve, pri tem pa upošteva vegetacijsko podobo v okolici.

V primeru zasaditve površin ob cesti je potrebno prilagoditi pogojem vzdrževanja cestišča, preglednosti ceste in priključevanja, namestitve prometne signalizacije in opreme (po Pravilniku o projektiranju cest, Uradni list RS, št. 91/2005, 26/2006, 109/2010-ZCes-1). Zasajene zelene meje ne smejo ovirati preglednosti na državni cesti in cestnih priključkih. V primeru zasaditev in ozelenitev morajo biti le-te izvedene tako, da koreninski sistemi ne bodo ogrožali varnosti prometa na državni cesti ter krošnje ne bodo posegale v vozišče in cestno telo državne ceste.

Pri načrtovanju ureditev zelenih obvodnih površin je potrebno upoštevati tudi konkretne usmeritve za varstvo narave iz točke B.2.3.6.2 te natečajne naloge.

B.2.3.4 IZHODIŠČA ZA ZASNOVO URBANE OPREME

Območje urejanja naj se opremi z urbano opremo (svetilke, klopi, koši za smeti, konfini, stojala za kolesa, označevalne table,...). Unikatna urbana oprema se lahko načrtuje, kjer je to potrebno zaradi celovitega arhitekturnega oblikovanja območja. Poleg estetske komponente je pri njenem oblikovanju potrebno upoštevati tudi ekonomsko komponento. Načrtovanje unikatne urbane opreme je potrebno posebej utemeljiti in ovrednotiti. V čim večji meri se je potrebno izogibati vertikalnim poudarkom v prostoru.

Tam, kjer unikatna urbana oprema ni smiselna, se določijo le lokacije urbane opreme in podajo osnovne usmeritve glede postavitve, ta pa bo glede na lokacijo in značilnost območja urejanja izbrana iz kataloga urbane opreme Mestne občine Novo mesto.

Slika 30: Primer svetilke javne razsvetljave iz kataloga urbane opreme MONM (INDAL DISQ7, oblikovalec: Philips Indal)

B.2.3.5 IZHODIŠČA ZA ZASNOVO KOMUNALNE IN ENERGETSKE INFRASTRUKTURE

Komunalna in energetska infrastruktura se naj načrtuje skladno s prostorskim aktom in pogoji upravljavcev komunalnih in energetskih vodov in naprav.

Na območju urejanja poteka obstoječa primarna kanalizacija (levi breg: fekalni vod; desni breg: fekalni in mešani vod), ki jo je potrebno ustrezno varovati, upoštevati predpisane odmike.

V fazi projektiranja so dopustne spremembe tras posameznih vodov in objektov, če se s tem zagotovi ustrežnejša oskrba in racionalnejša izraba prostora.

Za osvetljevanje brvi in obeh bregov se naj načrtuje javna razsvetljava. Medsebojna oddaljenost svetilk naj ne bo večja od 40 m. Razsvetljava mora biti izvedena s svetilkami, ki ne povzročajo t.i. svetlobnega onesnaževanja, in sicer v skladu s predpisi o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja. Pri ureditvi javne razsvetljave je potrebno upoštevati Uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Uradni list RS, št. 81/07, 109/07, 62/10 in 46/13) ter priporočila SDR-Cestna razsvetljava PR 5/2 – 2000 (Slovensko društvo za razsvetljavo, Maribor 2000).

B.2.3.6 NAVEDBA VAROVANJ, NOSILCEV UREJANJA PROSTORA IN POVZETEK NAJPOMEMBNEJŠIH POGOJEV

VARSTVO PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI

Območje, na katerem je predviden poseg, se nahaja na območju poplavnih površin, zato je potrebno upoštevati določila o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja ter določil o metodologijah za določanje območij, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda ter o načinu razvrščanja zemljišč v razrede ogroženosti.

VARSTVO NARAVE

Reka Krka je na podlagi evidentiranih kvalifikacijskih vrst in habitatnega tipa hidrološka in geomorfološka naravna vrednota državnega pomena, spoznana kot ekološko pomembno območje in kot posebno ohranitveno območje oz. območje Natura 2000. Skladno s Programom upravljanja z območji Natura 2000 je pomembno ohranjanje naravne hidromorfologije voda, strukturirane struge in brežin vodotoka, nefragmentiranega vodotoka, prehodnosti, zadostnega volumna vode, zemljenih brežin in obrežne vegetacije ter kvalitete vode.

Vsi posegi morajo biti načrtovani tako, da se izkoristijo vse tehnične in druge možnosti, da se naravna vrednota ne poškoduje in so njene vidne in fizikalne lastnosti čim manj spremenjene. Objekte na naravni vrednoti je treba nameščati na način, da se ne prekinja zveznost vodnega toka, da se ne spreminja količina vode in hitrost pretoka, prostorska in časovna razporeditev voda, smer toka ter da se bistveno ne spremenijo vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote.

V nadaljevanju so navedeni le poudarki iz strokovnega mnenja ZRSVN:

- Predvidi naj se brv brez podpornih stebrov v reki oz. z največ dvema podporama, da bo omogočena čim večja zveznost vodnega toka, da bo v rečnem koritu zagotovljen naraven pretok in da bo dno reke ostalo strukturirano in čim bolj naravno ter neutrjeno;
- Brv naj se umesti v brežino na način, da bo vpeta v kar največji oddaljenosti od same reke, da bo pod njo mogoč prehod za živali ter preliv visokih vod, in da se prilagodi obstoječi vitalni obrežni zarasti, ki so jo v največji meri ohranja;
- Umeščanje brvi na levo brežino na mestu, kot je predvidena v OPN MONM, ne omogoča umeščanja le-te brez velikih in grobih gradbenih posegov, kot so širitev brega reke v sklano brežino nad njo, pri čemer bi bila močno spremenjena morfologija naravne vrednote, ki jo na mestu predstavlja rečni breg. Vpenjanje brvi naj se zato načrtuje na mestu, kjer je brežina širša (npr. gor vodno ob obstoječih objektih) in je gradnja lažje izvedljiva, z manj posegi v brežino reke;
- Brv naj se umesti na brežino reke na način in na mestu, da se lahko nanjo brez večjih posegov lahko navezujejo obstoječe pešpoti;
- Za izvedbo brvi naj se ne utrjuje naravno ohranjene brežine reke Krke in izlivnega dela potoka Težka voda, pogloblja in spreminja oblika dna reke ter potoka in spreminja morfologije brežin obeh vodotokov;
- Ohranjanje primarne vegetacije na brežini naj ima prednost pred zasajanjem nove;
- Priporočilo: Brv naj bo na naravno ohranjenem odseku reke skozi mesto vizualno čim manj izpostavljena.

Strokovno mnenje ZRSVN št. 6-II-447/2-O-16/AŠP, z dne 15. 5. 2018 je del natečajne priloge D.2.

VARSTVO KULTURNE DEDIŠČINE

Območje urejanja se nahaja v območju kulturne dediščine, zato je pri načrtovanju posegov potrebno izpolniti kulturno varstvene pogoje Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije:

- Lokacija in zasnova brvi se mora ustrezno navezati na Julijino sprehajališče ob Krki, kot tudi na trenutno zabrisano centralno os parkovne zasnove pred dvorcem Neuuhof, ki poteka od načrtovanega vstopa na brv proti glavnemu vhodu dvorca;

- zagotoviti je treba ustrezno niveletno izpeljavo presečišča poti (pločnik, osrednja os, sprehajališče in novi most) na južni strani (desni breg), na severni strani (levi breg) pa zagotoviti možnosti čim bolj organske navezave na obstoječe Župančičevo sprehajališče;
- nova brv ne sme bistveno spreminjati vidne podobe dvorca in vedute mesta. Oblikovanje je lahko povsem sodobno, vendar spoštljivo do obstoječih prostorskih razmerij;
- v največji možni meri je treba ohraniti sonaraven značaj brežin reke Krke.

Kulturnovarstveni pogoji (št. 35105-0474/2016/2, z dne 22.11.2016) so del natečajne priloge D.2.

Pri načrtovanju posegov je potrebno upoštevati tudi Strokovne podlage varstva kulturne dediščine k ureditvenemu načrtu Zdravstveni kompleks Novo mesto (ZVKD OE NM, Novo mesto, februar 2002).

Ker je območje gradov Kamen in Neuhoof v povezavi s Kandijo zgodovinsko pomemben del mesta, naj ta prostor postane del reprezentančnega okolja za srečevanje in preživljanje prostega časa. Območje ob gradiču Neuhoof (EŠD 10849) in moški bolnici naj se ohranja kot urejena nepozidana zelena površina. Ob Krki se uredi javno sprehajališče v sklopu celotne poteze od Kandije do Portovala. Pri ureditvah tega prostora je potrebno upoštevati kompozicijo nekdanjega vrta¹⁰. Obnovi naj se nekdanjo pravokotno os pred gradom Neuhoof in jo smiselno naveže na pločnik Kandijske ceste ter posredno tudi na površine gradu Kamen in na poti ob Krki in Težki vodi. Navezava novega mosta na bodočo osrednjo os je tako zaželena čim dlje od stavbe.

Del površine vrta, ki še ni pozidan, naj se uredi kot park. Omogoča naj prezentacijo kulturnega spomenika v historično čim bolj avtentični podobi. Pri tem je dopustno uvesti raster manjših dreves, ki bi spominjala na nekdanji sadovnjak ne bi pa bistveno zastirala stavbe.

B.2.4 POVZETEK

Z namenom, da se zagotovijo celovite urbanistične, funkcionalne in prometne ureditve, se lahko mikrolokacija brvi spremeni oz. premakne na sosednja zemljišča, prostorska preveritev in podrobna utemeljitev razlogov pa mora biti priložena natečajni rešitvi.

V primeru tehtnih argumentov za odstranitev obstoječega objekta KPA zaradi določitve optimalnega poteka trase brvi je potrebno v neposredni bližini zanj predlagati nadomestno lokacijo. Možna je tudi prestavitev prostorov KPA (pisarniški del) v objekt Dom športov in v nov prizidek k objektu Dom športov (za hrambo čolnov). Natečajniki lahko predlagajo tudi drugačne rešitve, vendar je zaželeno, da so te rešitve v bližini obstoječe ploščadi, ki ostaja v rabi in funkciji za potrebe potapljačev in reševalne službe.

Pri zasnovi brvi naj se upošteva trajnostni vidik, ki obravnava celoten življenjski cikel objekta in temelji na ustrezni izbiri materiala, tehnični kakovosti in pravilni izvedbi, upošteva ekološki in energetske vidik ter ekonomsko vzdržnost začetne investicije in vzdrževanja.

Vsi načrtovani posegi naj upoštevajo načrtovane usmeritve nosilcev urejanja prostora (natečajna priloga D.2), izdelane strokovne podlage (ostale natečajne priloge D) in veljavne standarde in normativne zahteve, ki se nanašajo na obravnavano vrsto posegov.

¹⁰ Glej Franciscejski kataster; Strokovne podlage varstva kulturne dediščine (v natečajnih prilogah D.8).

B.2.5 ETAPNOST

Investicija se bo predvidoma izvajala v eni etapi.

B.2.6 VREDNOST INVESTICIJE

V okviru natečajnih rešitev morajo natečajniki pripraviti oceno vrednosti investicije.

Natečajniki morajo pri izvedbi naročila upoštevati finančna sredstva, ki jih ima naročnik predvidena za izvedbo projekta v okviru občinskega proračuna (NRP). Predvidena višina sredstev za GOI je 700.000,00 EUR z DDV.

Ocenjena vrednost projektne dokumentacije, ki je naročnik ni pripravljen preseči je 55.000,00 EUR z DDV.

C NATEČAJNE PODLOGE (navedba)

- C.1 Geodetski načrt s prečnim profilom reke Krke in mejo natečajnega območja
- C.2 Natečajno območje z mejami PIA
- C.3 DOF z vrisano mejo natečajnega območja
- C.4 Območja varovanj
- C.5 Fotografije za prostorske prikaze
- C.6 Tabela za popis (v.xls)
- C.7 Shematski prikaz razporeditve vsebine na razstavne panoje

D NATEČAJNE PRILOGE (navedba)

- D.1 Lokacijske informacije
- D.2 Projektni pogoji nosilcev urejanja prostora
- D.3 Geološko geomehansko poročilo (Geologija d.o.o. Idrija, februar 2017)
- D.4 Hidrološko hidravlični elaborat (Inštitut za vodarstvo, d.o.o., april 2018)
- D.5 Navodila in smernice za načrtovanje kolesarskih površin
- D.6 OPN MONM (Neuradno prečiščeno besedilo odloka)
- D.7 Novi trg (EUP NM/14-OPPN-a)
- D.8 Zdravstveni kompleks (EUP NM/22-OPPN-a)
- D.9 Čolnarna ob Župančičevem sprehajališču (IDZ; Spina, 2005)
- D.10 Ureditev ob izlivu Težke vode (Studio vizij, 2018)
- D.11 Trajnostna urbana strategija Novo mesto 2030
- D.12 Celostna prometna strategija MONM
- D.13 Katalog urbane opreme MONM

VIRI

V objemu Krkinih voda; Kopališča, perišča, čolnarne, mlini in mostovi ob Krki v Novem mestu od leta 1850 do 1950; Dolenjski muzej Novo mesto, 2001

Spletna stran: MAPIRE The Historical Map Portal

Strokovne podlage varstva kulturne dediščine k UN Zdravstveni kompleks Novo mesto; ZVKDS OE NM